

БЪЛГАРСКА АГЕНЦИЯ ПО БЕЗОПАСНОСТ НА ХРАНИТЕ ЦЕНТЪР ЗА ОЦЕНКА НА РИСКА

✉ Гр. София, 1606, бул. "Пенчо Славейков" № 15А
☎ +359 (0) 2 915 98 20, +359 (0) 2 954 95 93, www.babh.government.bg

Семинар на тема „Нови технологии и тенденции на глобалния пазар на фуражи през 2013 – 2014 година“ организиран от представителството на Американския департамент по земеделие (USDA) в гр. Велико Търново

На 20.09.2013 г. се проведе семинар организиран от представителството на Американския департамент по земеделие (USDA) с партньорството на Съюза на производителите на комбинирани фуражи и Асоциацията на земеделските производители в България.

Беше представена презентация от г-н Хорхе де Сая, председател на Испанската конфедерация на производителите на комбинирани фуражи (CESFAC) на тема „Непосредствени предизвикателства пред осигуряването на суровини за фуражното производство – опит на Испания“. Той посочи суровинния недостиг като основен проблем във фуражния отрасъл в Испания, който трудно успява да задоволи животновъдния отрасъл и неговите ежегодно нарастващи нужди от фураж. Поради тази причина фуражното производство намира алтернатива в отглеждането и употребата на генетично модифицирани (ГМ) суровини.

В презентацията бяха подчертани бюрократичните спънки от страна на европейските институции и общия европейски скептицизъм на повечето държави-членки, с които се сблъскват производителите на фуражи в Испания по отношение отглеждането и употребата на ГМ суровини. Европейските институции изискват от Испания да отглежда и фуражни суровини без ГМО.

Г-н Хорхе де Сая обърна внимание на задължителното вписване на етикета вида и количественото съдържание на ГМ продукти, които се влагат в производството на фуражите в случаите когато са над 0,9%, като вида на ГМ продукта във фуража задължително трябва да е одобрен за употреба в Европейския съюз. Той подчерта, че тези правила на етикетирание на фуражите са един вид „лицемерно“ отношение от страна на европейските институции, защото не важат за храните предназначени за хора. Според него за храните, в които се влагат суровини продукт на техники от съвременната биотехнология, също трябва да важат тези правила на етикетирание. Трябва да се отбележи обаче, че биотехнологиите са широкообхватно понятие, което обединява в себе си различни техники на подобряване качествата на даден продукт. Генетичната модификация е една от многото нови техники. В областта на селското стопанство например към биотехнологиите се отнасят и други техники, като селектирано кръстосване или хибридизация между видовете, които също повишават ефективността при конвенционалните методи на отглеждане. Поради тази причина

сравнението, което беше направено по отношение правилата за етикетирание от г-н Хорхе де Сая между фуражите и храните предназначени за хората е неуместно, както и използваните термини.

Безспорно недостигът на суровини и по-специално на протеинови суровини за производството на фуражите е сериозен проблем. Г-н Хорхе де Сая подчерта, че индустрията на производители на комбинирани фуражи в неговата страна се интересува единствено от качеството на своята продукция и степента на ефикасност в животновъдството. За европейските институции е от голямо значение да се представят убедителни доказателства, че произведеният продукт е безопасен за употреба. А по отношение безопасността на произвежданите ГМ суровини той счита, че е задължение на научните организации да представят тези доказателства.

Втората изнесена презентация беше представена от г-н Пол Темпъл (фермер от Великобритания) на тема: *„Съвременни растителни технологии. Предизвикателства пред ЕС“*, в която той изложи неговата гледната точка от позицията на фермер по отношение на използване на ГМ суровини във фуражите. Отново се акцентира върху ефекта от употребата на биотехнологичната генетика и по-специално генното инженерство в селското стопанство. Подчертано бе за непосилните в някои случаи ограничения и изисквания на сега действащото европейско законодателство по отношение на вноса на ГМ соя. Г-н Пол Темпъл отбеляза също, че сега действащият режим на издаване на разрешителни е бавен и неефективен и възпрепятства навременното предлагане на пазара. Той счита, че научно-развойната дейност в Европа по отношение на генното инженерство изостава, а от там се възпрепятства и съвременната растителна селекция.

Третата и четвъртата презентация бяха представени от експерт от Дирекция „Контрол на фуражите“ към БАБХ. Подробно бяха представени правилата за етикетирание съгласно европейското законодателство и по-специално етикетирание на фуражи с вложени ГМ суровини. Акцентът на презентацията беше върху разпоредбите разписани в Регламент (ЕО) № 1830/2003 на Европейския парламент и на Съвета относно проследяването и етиктирането на ГМО, и проследяването на храни и фуражи от ГМ продукти. Г-н Хорхе де Сая и г-н Пол Темпъл не присъстваха на тази презентация, съдържанието на която би отговорило на много от въпросите, които повдигнаха те в своите презентации. В последната презентация бяха представени проблемите, свързани с наличието на афлатоксин В1 в царевицата – реколта 2012 г. и мерките предприети от контролния орган (БАБХ) за решаване на проблема.

Изготвили:

Петя Блажева – гл. експерт, Дирекция „Оценка на риска“

Антония Димитрова – гл. експерт, Дирекция „Оценка на риска“

23.09.2013 г.